

Regio Zeeland bereidt zich samen voor op een praktijkgericht programma

Zeeuwse kick-off praktijkgericht programma als onderdeel van de GL en TL

De praktijkgerichte programma's voor de gemengde en theoretische leerweg van het vmbo komen eraan. Sinds 2020 zijn pilotscholen over het hele land hiermee aan de slag. Zo ook in Zeeland. Tijdens een kick-off-bijeenkomst op 2 juni vertelden twee pilotscholen aan 50 belangstellenden uit het Zeeuwse onderwijsveld over hun praktijkgericht programma: het Lodewijk College en Scholengroep Pontes. Hoe vullen zij het in en wat zijn hun ervaringen tot nu toe? Wat betekent dit voor het mbo en hoe betrek je het bedrijfsleven erbij? Door te laten zien wat de praktijkgerichte programma's leerlingen oplevert, hopen ze andere scholen in de regio te inspireren ermee aan de slag te gaan.

Brede samenwerking als doel

Behalve het overdragen van kennis, was het doel om regiobreed te praten over hoe het mbo en het bedrijfsleven bij de ontwikkelingen te betrekken. Dat moet leiden tot een brede samenwerking tussen het Zeeuwse vo, mbo en het bedrijfsleven, zodat leerlingen het beste praktijkgerichte onderwijs krijgen dat bij ze past.

Mbo actief betrokken

Dat het mbo het belang van de praktijkgerichte programma's ziet, blijkt wel uit het feit dat meerdere

MT's van mbo-scholen bij de kick-off aanwezig waren. Om de doorstroming van het vmbo naar het mbo te verbeteren, is het namelijk belangrijk dat ze vroegtijdig bij de ontwikkeling van de nieuwe leerweg betrokken worden. Mbo-scholen krijgen straks te maken met leerlingen die allemaal praktijkgerichte ervaring hebben opgedaan. Dat vraagt om aanpassing van hun onderwijsaanbod, zodat er een goede doorlopende leerlijn ontstaat.

“De met een praktijkgericht programma in het vmbo vraagt ook van het mbo dat men tijdig

zal anticiperen op de nieuwe ontwikkelingen en wellicht ook aanpassingen in het vervolgonderwijs, omdat er straks een andere leerling kan binnenkomen. Mbo-scholen zien dat deze ontwikkeling zeker ook impact kan hebben op de doorlopende leerlijn en kijken en denken dus nu al mee bij de ontwikkeling ervan.“ - Bianca van der Meijden, regionaal ondersteuner vmbo-mbo, Zeeuws Bestuurdersoverleg Onderwijs.

Invulling praktijkgericht programma

Arold Versluys, een van de cluster-

directeuren van het mbo van Scalda, nam als voorzitter de deelnemers mee langs een inspirerend programma. De praktische invulling van het praktijkgerichte programma en de verschillende werkvelden werden besproken. Pilotscholen lichtten toe hoe leerlingen in deze nieuwe opzet ontdekken wat het best bij ze past.

Ook kwam de andere rol van docenten aan de orde. Zo zijn docenten in het praktijkgericht programma veel meer een coach die leerlingen begeleidt. Ze onderhouden de contacten met opdrachtgevers, regelen gastlessen, workshops en bedrijfsbezoeken en ontwikkelen samen met opdrachtgevers de opdrachten binnen de werkvelden. Hanneke van Dorselaer, docente Lodewijk College: "Het praktijkgericht programma is echt iets anders dan frontaal lesgeven. Denk aan het regelen van een bijeenkomst bij een bedrijf, of een gastles op school. In de lessen werken leerlingen in groepjes van vier-vijf en als docent help je ze als coach vragenderwijs op weg. Ze leren tijdens de levensechte opdrachten vooral van elkaar en van de praktijk. En dat is mooi om te zien!" In de praktijk blijkt dat voor deze andere invulling van de taak

van docenten wel taakuren moeten worden vastgelegd. Zeker voor de coördinatoren zijn die taakuren echt nodig.

Invulling Praktijkgerichte programma's door pilotscholen

De pilotscholen gaven een kijkje in de keuken en lieten zien hoe de praktijkgerichte programma's er nu bij hen uitzien. Het Lodewijkcollege was vanuit de Bèta-challenge al betrokken bij de pilot Technologie & Toepassing. Vanuit die ervaring werden ze ingeloot om als school in de pilot praktijkgericht programma deel te nemen. Bas Stockmann en Hanneke van Dorselaer van het Lodewijk College lieten zien hoe ze het praktijkgericht programma vormgeven. Ze houden rekening

met de komst van een nieuwe leerweg, waarin de gemengde en theoretische leerweg worden samengevoegd. Bas Stockman, docent Lodewijk College: "Dat betekende dat wij een heel nieuw programma moesten opzetten. Daarbij kozen wij naast T&T ook voor het brede D&P programma. Leerlingen hebben zo echt wat te kiezen en worden niet gedwongen een richting te kiezen. Het grote verschil is dat er veel meer samenwerking met het bedrijfsleven aan te pas komt."

Samenwerken met het bedrijfsleven

Een goede samenwerking met het bedrijfsleven is bij een praktijkgericht programma vanzelfsprekend cruciaal. Het is belangrijk dat scholen samen op zoek gaan naar opdrachtgevers. Je wilt niet dat scholen de bedrijven tegelijk overvragen. Daarom wordt gedacht over het opzetten van een databank voor de hele regio. Hierin staan de bedrijven en scholen die al contact met elkaar hebben of hebben gehad. Nieuwe contacten zouden in eerste instantie via de bestaande schoolcontactpersonen lopen.

Vanuit de zaal kwamen tijdens brainstormsessies over dit onderwerp nog tal van andere suggesties om tot goede samenwerking met het bedrijfsleven te komen. Vraag afgestudeerden bijvoorbeeld om een rol te

Vanaf 2024 kunnen scholen leerlingen ook een praktijkgericht programma aanbieden, naast de zogenaamde avo-vakken. Hierdoor hebben ook leerlingen van de gemengde en theoretische leerweg in leerjaar 3 en 4 straks praktijkgericht onderwijs. Dit doen ze aan de hand van levensechte opdrachten voor een opdrachtgever uit het bedrijfsleven, instellingen of vervolgonderwijs. Het doel is om leerlingen te helpen bij het maken van een onderbouwde keuze voor het vervolgonderwijs in mbo-4 of havo.

spelen bij het vinden van nieuwe opdrachtgevers, of stel een regionaal praktijkbureau in, dat opdrachten en stages binnenhaalt.

Ervaringen leerlingen

Deelnemers vroegen aan de pilotscholen of ze zicht hebben op wat de leerlingen er zelf eigenlijk van vinden. Er kwam een positief antwoord, waarbij de rode draad is dat de levensechte opdrachten leerlingen echt een andere blik bezorgen.

Bas Stockmann: “Leerlingen zijn soms zo enthousiast over een project, dat ze in tussenuren of na schooltijd nog doorwerken. En dat is wat je graag wilt zien. De intrinsieke motivatie die ontstaat omdat ze het echt leuk vinden om te doen, dingen waar ze ook in de praktijk direct het nut van inzien. Iets waar ze later echt wat mee gaan doen.”

Kijk voor meer informatie op www.nieuweleerweg.nl

En nu verder!

Aan het eind van de kick-off werden ook nog een aantal andere concrete zaken benoemd waar scholen mee aan de slag kunnen. Zoals een team met verschillende docenten samenstellen, samenwerking met het vervolgonderwijs (mbo-4 en havo) en contact leggen met bedrijven en instellingen in de regio. Alle ideeën die aan de verschillende gesprekstafels met praatplaten zijn ontstaan, worden uitgewerkt. Van daaruit wordt een Zeeuws Samenwerkingsvoorstel gemaakt met een tijdlijn. Een idee is bijvoorbeeld om uit te zoeken of er kansen zijn om een Zeelandbrede databank met opdrachten op te zetten. Ook zijn de opties geopperd om samen op te trekken met het acquireren en schrijven van opdrachten.

De pilotscholen hebben hun enthousiasme voor het praktijkgerichte programma goed overgebracht. De aanwezigen reageerden vooral positief op alle presentaties en brainstormsessies. Maar hoe nu verder? Hoe zorgen we dat partijen in de regio elkaar weten te vinden en hoe start je als school met een praktijkgericht programma? Elke school is tenslotte anders en het is belangrijk dat er goed wordt gekeken naar wat het best past.

Scholen kunnen alvast starten met de oriëntatie op een praktijkgericht programma door zich te verdiepen in de handreiking van de conceptexamenprogramma's en door bijscholing te volgen.